

ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ У РОБОТІ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКА ШКОЛИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

УДК 373.5.015.311

Педагогіка
школи

У статті на основі теоретичного матеріалу, узагальненої практики та власних напрацювань у Семенівському навчально-виховному комплексі «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – позашкільний навчальний заклад» Каховської районної ради Херсонської області висвітлено досвід поєднання традицій з новими формами організації освітнього процесу.

Ключові слова: традиції закладу освіти, інновації в організації освітнього процесу, робота з обдарованими учнями, конкурентоспроможність випускників.

Актуальність. Сучасна шкільна освіта в Україні покликана надати учневі необхідні знання, навчити приймати рішення, критично мислити, розв'язувати конфлікти, орієнтуватися на ринку праці. Одним із шляхів оновлення змісту освіти й узгодження його з сучасними потребами, інтеграцією до європейського та світового освітніх просторів є орієнтація навчальних програм на здобуття ключових компетентностей та створення ефективних механізмів їх впровадження.

Аналіз досліджень та публікацій. Останнім часом до проблеми діяльності інноваційних навчальних закладів зверталися Ю. Юрчонок, Л. Коробченко, К. Білицька, В. Арістов та ін. [2]. Зокрема Л. Даниленко зазначає, що

«інновація в освіті є не лише кінцевим продуктом застосування новизни у навчально-виховному процесі й управлінському процесі, а й процедурою їхнього постійного оновлення» [1, с. 78]. В.В. Химинець стверджує: «Школа в режимі розвитку – це процес динамічного її пристосування до постійних змін умов, що відбуваються в навколишньому середовищі для поліпшення якості освіти» [3, с. 120]. Разом з тим практичний аспект цієї проблеми недостатньо розкрито, тому метою статті є висвітлення педагогічної позиції поєднання традицій та інновацій у навчанні й вихованні школярів як шляху підвищення конкурентоспроможності випускників Семенівського НВК у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Традиції та інновації нашо-

Анатолій НОСЕНКО

Директор
Семенівського НВК
«Загальноосвітня школа
І-ІІІ ступенів – позашкільний
навчальний заклад»
Каховської районної ради
Херсонської області,
заслужений працівник
народної освіти України,
відмінник освіти України,
«учитель – методист»,
нагороджений Орденами
«Знак пошани», «За заслуги»
ІІІ ступеня,
депутат Каховської районної
ради

Тетяна ХИЖИНСЬКА

Заступник директора
з навчально-
виховної роботи
Семенівського
НВК «Загальноосвітня школа
І-ІІІ ступенів –
позашкільний навчальний
заклад»
Каховської районної ради
Херсонської області

Директор школи, ліцею, гімназії № 6 2018

го закладу – це створення нового з урахуванням вже набутого досвіду, що змінює звичний погляд на явище, сприяє перебуванню суспільно-педагогічних відносин.

Анатолій НОСЕНКО

Тетяна ХИЖИНСЬКА

Семенівський навчально-виховний комплекс є освітнім закладом із пріоритетним вивченням української мови та математики, опорний з питань школи практичної діяльності, розвитку індивідуальних творчих здібностей учнів. Робота навчального закладу спрямована на поліпшення результативності навчально-виховного процесу, накопичення матеріалів для розвитку індивідуальних розумових здібностей учнів та реалізації успішного виконання державного замовлення на випускника школи III ступеня.

Семенівський навчально-виховний комплекс складається з трьох структурних підрозділів: загальноосвітня школа I-III ступенів, дитячо-юнацький футбольний клуб, музична школа.

Усі структурні підрозділи органічно влітаються в єдиний розклад повного дня і становлять змістову суть діяльності комплексу.

У закладі діє музейний комплекс (дев'ять залів з великою кількістю цікавих експонатів), присвячений історії села і школи.

Особливістю навчання у НВК є не тільки предметна підготовка, а й

оволодіння учнями ключовими компетентностями (вміння вчитися, загальнокультурна, соціальна, здоров'язбережувальна компетентності з інформаційно-комунікаційними технологіями), що передбачають особистісно-соціальний та інтелектуальний розвиток.

Учні Семенівського НВК впевнено впроваджують у життя девіз школи – «Високий ступінь навченості + успішна самореалізація у суспільному житті».

Традиційний підхід до організації навчального процесу з використанням інноваційних технологій дає певний результат. Сімнадцятий рік поспіль семенівські школярі утримують першість у районних предметних олімпіадах серед шкіл Каховського району, щорічно є призерами обласних олімпіад, стабільно протягом двох останніх років учні здобувають дипломи з історії, географії, правознавства, англійської мови, трудового навчання. У 2015 р. випускники Семенівського НВК показали кращий результат із ЗНО з української мови в Каховському районі. Золота медалістка Куліш Дар'я склала ЗНО з математики на 200 балів. У 2016 р. **80% випускників** стали студентами вузів на бюджетній основі.

У НВК постійно вдосконалюється система роботи з обдарованими учнями й методична робота з педагогічними кадрами завдяки упровадженню ефективних форм і методів. Створено освітній простір, що сприяє розвитку творчої особистості учнів і педагогів, інноваційному розвитку навчального закладу. Усі ланки методичної роботи в школі забезпечує методична рада, завданням якої є надання методичних консультацій педагогічним працівникам на методичних нарадах, семінарах, шкільних методичних об'єднаннях та в індивідуальному порядку, координація колективних форм і методів роботи та самоосвіти з підвищення педагогічної майстерності й вдосконалення фахової підготовки вчителів, організація

системи заходів щодо розвитку творчого потенціалу педагогів, впровадження досягнень кращого педагогічного досвіду та освітніх технологій.

Упроваджуються два стандарти змісту освіти: стандарт обов'язкової загальноосвітньої підготовки, якого має досягти кожен школяр, і стандарт підвищеної підготовки, який обирає для себе здібний учень. Така організація навчально-виховного процесу сприяє визначенню профільних інтересів учнів, реалізує різнорівневе вивчення окремих предметів інваріантної складової методами розвивального навчання, усуває розбіжність між рівнем навчальних досягнень із предметів та вимогами до підготовки абітурієнтів закладів вищої освіти, передбачає підготовку до вступу до закладів вищої освіти, участі в предметних олімпіадах, орієнтацію на майбутню професію.

Зважаючи на те, що одним із шляхів реалізації профільних напрямів є індивідуалізація занять, з метою реалізації у школі особистісно орієнтованого підходу та врахування життєвих інтересів учнів і бажання батьків у НВК організовано систему розвиваючих індивідуальних занять та групових занять, що дає усім без винятку учням можливість виявити свої таланти і свій творчий потенціал.

Складовою педагогічної системи Семенівського НВК є матеріально-технічна база закладу, яка добре збережена і постійно оновлюється. Обладнано комп'ютерний клас, столярну та слюсарну майстерні, майстерню обслуговуючої праці. Працює кабінетна система. Кожний навчальний кабінет забезпечений навчальною літературою та дидактичними матеріалами. У зразковому стані спортивний зал, спортивний та ігровий майданчики.

Усі свята, заходи, інформативні години, загальношкільні батьківські збори відбуваються в актовій залі навчального закладу.

На виконання схваленої урядом України цільової комплексної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації», договору про співробітництво між Федерацією футболу України та Міністерством освіти і науки України щодо розвитку шкільного футболу як окремого підрозділу навчально-виховного комплексу працюють дитячо-юнацький футбольний клуб з охопленням учнів 2-11 класів через спортивну годину та футбольні секції.

Як підрозділ навчально-виховного комплексу функціонує 8-річна музична школа (фортепіано). Навчання з предмета «Музичний інструмент фортепіано» проводиться в обсязі, передбаченому типовим навчальним планом та програмами, затвердженими наказом Міністерства культури і туризму України від 11.08.2015 р. № 588.

Робочий навчальний план складений відповідно до Типового навчального плану музичної школи, затвердженого наказом Міністерства культури України від 11.08.2015 р. №588 «Про затвердження Типових навчальних планів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання)». Музична школа організовує виступи учнів під час загальношкільних свят та заходів.

У виховній роботі педагоги Семенівського НВК керуються Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, Національною Стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Концепцією національно-патріотичного виховання, щорічними методичними рекомендаціями з питань організації виховної роботи в навчальних закладах.

Організація виховного процесу є особливо актуальною у ситуації загострення проблем соціального буття. Тож, спираючись на досягнення педагогічної

науки, законодавчі нормативні документи, у НВК створено систему виховної роботи з пріоритетним вибором ціннісного ставлення особистості до суспільства і держави, а саме – національно-патріотичного виховання учнів. Основна увага спрямована на формування громадянина – патріота України, створення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, формування здатності до адаптації у суспільному житті.

Семенівський НВК відомий своїми традиціями. Щорічно проводиться «Спортивна весна», велоестафети, спортивні змагання між учительським та учнівськими колективами, День школи, зустріч з випускниками минулих років (остання субота січня), конкурс «Учень року», концертні програми до знаменних календарних дат, випускні вечори. Організуються виставки гуртківців з декоративно-прикладного мистецтва. На святах Першого та Останнього дзвоників учні традиційно покладають квіти до пам'ятника загиблим воїнам у роки Другої світової війни, до меморіальних дошок: поету – земляку, прозаїку, драматургу М. Братану та випускникам школи, які загинули, виконуючи свій інтернаціональний обов'язок в Афганістані та захищаючи суверенітет України.

Незмінним керівником Семенівської школи з 1973 р. є **А.В. Носенко**, учитель вищої категорії, учитель-методист, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджений орденами «Знак пошани» та «За заслуги» III ступеня, який генерує і продовжує славні традиції Семенівського НВК в організації

освітнього процесу, примноженні та зберіганні матеріальної бази закладу. Педагог постійно долучає до своїх дій і справ учнів, учителів, батьків, громадськість. Ініціював створення музейного комплексу (Музей історії с. Семенівки і Музей історії школи), який у 2008 р. визнано кращим в області, а в 2011 р. йому присвоєно звання «зразковий музей» за вагомий внесок у справу виховання учнівської молоді, примноження надбань національної культури, збереження національної спадщини українського народу та музейного фонду України, пропаганди пам'яток історії, культури і природи музею історії школи і освіти Семенівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів – позашкільний навчальний заклад» Каховської районної ради Херсонської області.

У свій час значним поштовхом до втілення творчих ідей стала поїздка А.В. Носенка до Черкаської області у Сахнівську школу, яку очолював відомий у Радянському Союзі педагог О.А. Захаренко, та до Павлишської школи радості В.О. Сухомлинського. Постійно працюючи над проблемами матеріально-технічного забезпечення школи, Анатолій Володимирович вивчив і запровадив у практику окремі аспекти діяльності школи О.А.Захаренка, творчо розвинув їх у конкретних умовах. У 1981 р. Семенівська школа була удостоєна звання «Зразкова школа Херсонської області». У 80-ті роки заклад був незмінним лідером змагання шкіл Каховського району, до десяти разів виборював перехідний Червоний прапор. Два прапори, які виборювалися упродовж трьох

років, довічно передані школі і зберігаються у шкільному музеї. У 2011 р. освітній заклад нагороджено медаллю «10 років незалежності України». У 2013 р. в V ювілейній акції «Флагмани освіти і науки України» Семенівський НВК відзначено Грамотою та нагороджено медаллю «Флагман освіти і науки України».

Освітня робота Семенівського навчально-виховного комплексу сприяє розкриттю талантів і можливостей кожного учня.

ВИСНОВКИ. Сучасний заклад освіти – складна соціально-педагогічна система суспільства, яка здатна забезпечувати якість освіти в реальній практиці шляхом оновлення професійної підготовки, стилю професійної діяльності педагогів, жити й працювати в режимі інноваційних змін, приймати й розуміти нове, оволодівати новою ситуацією, зберігаючи й удосконалюючи традиційні педагогічні технології.

Не зупиняючись на досягнутих результатах, Семенівський НВК працює над створенням умов для розвитку та самореалізації кожної особистості, забезпечення інтелектуального, соціального, морального й фізичного розвитку учнів. Заклад освіти зберігає свої традиції, кращі напрацювання педагогічного досвіду та розвиває й удосконалює інноваційну діяльність, впевнено дивиться у майбутнє.

З 1 вересня 2018 р. Семенівський НВК розпочне новий навчальний рік в статусі опорної школи. Попереду наполеглива безперервна праця колективу школи і завжди жаданий результат – нове, духовно багате, розвинене, активнотворче молоде покоління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Даниленко, Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах. Монографія. – Київ: Міленіум, 2004. – 358 с.
2. Кучера, Т.Н. Навчальний посібник з курсу «Філософія освіти» за спеціальністю «Педагогіка» вищої школи / Т. Н. Кучера. – Харків: ХНМУ, 2015. – 63 с.
3. Химинець, В.В. Інноваційна освітня діяльність / В. В. Химинець. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360 с.

В керівництві роботою вчителів не може бути шаблону: до кожного вчителя необхідно підходити з урахуванням його сил і можливостей.
В. Сухо-млинський

Анатолій Носенко, Татьяна Хижинская

Единство традиций и инноваций в работе образовательного учреждения как путь повышения конкурентоспособности выпускника школы в современных условиях

В статье на основе теоретического материала, обобщенной практики и собственных наработок в Семеновском учебно-воспитательном комплексе «Общеобразовательная школа I-III ступеней – внешкольное учебное заведение» Каховского районного совета Херсонской области освещен опыт сочетания традиций с новыми формами организации образовательного процесса.

Ключевые слова: традиции учебного заведения, инновации в организации образовательного процесса, работа с одаренными учениками, конкурентоспособность выпускников.

Anatoliy Nosenko, Tetyana Khyzhynska

The integration of traditions and innovations in the work of educational institution as a way of improvement of competitive ability of a school – leaver in contemporary conditions.

In this article on the basis of theoretical material, systematization of practice and personal ground work at the School of Semenivka “Secondary school – out – of – school educational establishment” of Kakhovka district council Kherson region there was classified the experience of traditions’ integration with new forms of organisation of educational process.

Keywords: the traditions of educational establishment, innovations in organisation of educational process, the word with talented pupils, school – leavers’ competitive ability.